İLGİLİ MAKAMA

"***Gece Kitaplığı Yayınevi***", Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı (ÜAK)'nın Kasım 2019 Dönemi Doçentlik Başvuru Şartları'nda belirtilmiş tanıma göre "Tanınmış Uluslararası Yayınevi" statüsündedir. ÜAK söz konusu tanımı; "Uluslararası Yayınevi: En az dört yıl ulusalararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten, yayımladığı kitaplar Yükseköğretim Kurulunca tanınan sıralama kuruluşlarınca belirlenen dünyada ilk 500'e giren üniversite kütüphanelerinde kataloglanan ve aynı alanda yabancı dilde farklı yazarlara ait en az 20 kitap yayımlamış yayınevidir" şeklinde ifade etmiştir (http://www.uak.gov.tr/?q=node/85#2018N). Aynı zamanda akademisyen yazarlarımızca yayınevimize sıklıkla başvurulduğu üzere, "Akademik Teşvik Ödeneği" yönetmeliğinde belirtilen tanıma göre beş (5) yıl şartını sağlıyor olup, kurulduğu 2008 yılından itibaren uluslararası düzeyde, düzenli basım ve 20' den fazla ülkede dağıtım faaliyetlerini yürütmektedir.

Yayınevimiz Ocak / 2020 tarihi itibariyle "**2405 yerli**" ve "**482 yabancı**" yazar tarafından kaleme alınmış 2887 adet kitap yayımlamıştır. Yayınevimiz tarafından yayımlanan kitaplar ***Princeton University, Columbia University, Harvard University, Oxford University, Yale University, Halle Wittenberg University, Toronto University, Royal Danish Library, Biblioteque Nationale de France, British Library, Standford University, California University, Duke University, Chicago University ve Library of Congress-U.SA.*** gibi dünyanın önde gelen üniversite ve kamu kütüphanelerinin kataloglarında yer almaktadır.

Ek Liste 1' de yayınevimizce yayımlanan ve ülkemiz dışında bilinen / tanınmış çeşitli üniversite kütüphanelerinin kataloglarında yer alan kitaplarımız sıralanmıştır. **Ek Liste 2**' de yayınevimiz tarafından T.C. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca belirlenmiş doçentlik temel alanlarına göre yayımlanmış bazı kitap listelerimiz yer almaktadır. **Ek Liste 3**'te ise "Yayınevi Akademik Editör Havuzu" listemiz tarafınıza sunulmuştur.

Eda ALTUNEL
Genel Yayın Yönetmeni

GECE KİTAPLIĞI
Yaşar HIZ
Fevzi Çakmak IV Sok. No:22/A
Tel:0312 384 80 40 Kızılay/ANKARA
Mithatpaşa V.D. 491 295 31026

Fevzi Çakmak 1 Sok. No: 22/A 06420, Kızılay / Çankaya, Ankara, TÜRKİYE. +90 541 765 47 07

Web: www.gecekitapligi.com

e-posta: *gecekitapligiakademi@gmail.com*

EĞİTİM BİLİMLERİ
ALANINDA AKADEMİK ÇALIŞMALAR - II
CİLT 2

Editör :
DOÇ. DR. ONUR ZAHAL

gece kitaplığı

İmtiyaz Sahibi / Publisher • Yaşar Hız
Genel Yayın Yönetmeni / Editor in Chief • Eda Altunel
Editör / Edıtor • Doç. Dr. Onur Zahal
Kapak & İç Tasarım / Cover & Interior Design • Karaf Ajans

Birinci Basım / First Edition • © Haziran 2020
ISBN • **978-625-7858-09-0**

© copyright
Bu kitabın yayın hakkı Gece Kitaplığı'na aittir.
Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin
almadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

The right to publish this book belongs to Gece Kitaplığı.
Citation can not be shown without the source, reproduced in any way
without permission.

Gece Kitaplığı / Gece Publishing
Türkiye Adres / Turkey Address: Kızılay Mah. Fevzi Çakmak 1. Sokak
Ümit Apt. No: 22/A Çankaya / Ankara / TR
Telefon / Phone: +90 312 384 80 40
web: www.gecekitapligi.com
e-mail: gecekitapligi@gmail.com

Baskı & Cilt / Printing & Volume
Sertifika / Certificate No: 47083

Eğitim Bilimleri Alanında Akademik Çalışmalar-II

Cilt 2

Editör

Doç. Dr. Onur Zahal

gece kitaplığı

İÇİNDEKİLER

Bölüm 20

21. YÜZYIL BECERİLERİNİN KAZANDIRILMASINDA SANAT TASARIM EĞİTİMİ VE STEAM
Sehran DİLMAÇ 1

Bölüm 21

MÜZİK DERSİ ÖZ YETERLİLİK ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ
Şenol AFACAN , Ülkü ÖZGÜR 17

Bölüm 22

EBUBEKİR HAZIM TEPEYRAN'IN "KÜÇÜK PAŞA" ROMANINDA BİR DEĞER OLARAK "ANNE" KAVRAMI
Yıldız YENEN AVCI 43

Bölüm 23

WEB DESTEKLİ ETKİN ÖĞRENME
Y. Deniz ARIKAN 53

Bölüm 24

TEKNOLOJİ İLE İLİŞKİLENDİRİLMİŞ ETKİNLİK VE PROBLEMLERLE İŞLENEN MATEMATİK DERSİNİN İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEM ÇÖZME BAŞARILARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ
Esra KARADAĞ, Z. Nurdan BAYSAL, Orhan ÇANAKÇI 89

Bölüm 25

FLÜT EĞİTİMİNE YÖNELİK DAVRANIŞSAL ETÜD ANALİZİ (KÖHLER OP:66 ÖRNEĞİ)
Gözde YÜKSEL..... 111

Bölüm 26

KEMAN EĞİTİMİNDE BEDENSEL FARKINDALIK
Gül SAKARYA..... 129

Bölüm 27

OKUL ÖNCESİ MÜZİK EĞİTİMİNDE ORFF VE SUZUKİ YAKLAŞIMLARININ KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ
Gülşah SEVER, Ömer Bilgehan SONSEL..... 149

Bölüm 28

ORTAOKUL 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DERS BAŞARISINI ETKİLEYEN DEĞİŞKENLERE GENEL BİR BAKIŞ
Muhammed KASIMOĞLU 171

Bölüm 29

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE YAPILAN DOĞA EĞİTiMİ SONUCU, ÇOCUKLARIN DAVRANIŞ VE BEKLENTiLERİNDE OLUŞAN DEĞİŞiMiN İNCELENMESİ
Nursel ATA ÖZ..... 189

Bölüm 30

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE KAVRAM HARİTALARI, YAPILANDIRILMIŞ GRİD VE TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN TUTUM VE AKADEMİK BAŞARISINA ETKİSİ
Sevda ÇETİNKAYA, Deniz KUDAY..... 209

Bölüm 31

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BASAMAK DEĞERİNE YÖNELİK İÇERİK BİLGİSİNİN İNCELENMESİ
Yasemin KUBANÇ..... 227

Bölüm 32

7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DÜŞÜNCE PARAGRAFI YAZMA BECERİLERİNİ GELİŞTİRMEYE YÖNELİK BİR EYLEM ARAŞTIRMASI
Yavuz Selim BAYBURTLU 247

Bölüm 33

ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMASININ MESLEKİ EĞİTİMDE KULLANIMI
Mesut ÖZONUR, Ali Kemal UĞUR, Mehmet İsmail SOLMAZ, Yılmaz KOÇAK, Halil KAMIŞLI..... 279

Bölüm 34

YARATICI DRAMANIN YAZMA BECERİSİNE ETKİSİ
Ali TÜRKEL, Nevin AKKAYA..... 301

Bölüm 35

KIRSAL KESİM YAŞAM BECERİLERİ ve YARATICI DRAMA
Kenan DEMİR, Behsat SAVAŞ, Ali TÜRKEL..... 319

Bölüm 36
ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİYOÇEŞİTLİLİK OKURYAZARLIĞI DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Tuğçe GÜLEŞİR, Nurcan UZEL, Ali GÜL..... 339

Bölüm 27

OKUL ÖNCESİ MÜZİK EĞİTİMİNDE ORFF VE SUZUKİ YAKLAŞIMLARININ KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Gülşah SEVER[1], Ömer Bilgehan SONSEL[2]

1 Dr. Öğretim Üyesi, Gazi Üniversitesi Gazi Eğiti Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, https://orcid.org/ 0000-0003-0559-6993

[2]Arş. Gör. Dr. Gazi Üniversitesi Gazi Eğiti Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, https://orcid.org/0000-0001-5814-4363

Giriş

İnsan yaşamında çeşitli fiziksel ve psikolojik değişimleri beraberinde getiren kritik dönemler bulunmaktadır. Erikson (1968)'a göre bu kritik dönemler uygun bir şekilde çözüldüğünde, bireyin psiko-sosyal gelişimi olumlu yönde etkilenir. Tüm yaşamın temelini oluşturması bakımından bu dönemlerden en önemlisi doğumdan itibaren okul öncesi süreci kapsayan yıllardır. Okul öncesi dönem; gelişimin en hızlı olduğu, kişiliğin temellerinin atıldığı, çocuğun yakın çevresinden en çok etkilendiği ve her türlü öğrenmeye açık olduğu, bir dönemi içerir (Günindi, 2011). Araştırmalar bu dönemde edinilen deneyimlerin tüm yaşamı doğrudan etkilediğini ortaya koymaktadır. Önemi bu kadar büyük olan bu dönemde çocuklara iyi ve verimli bir çevre sağlamayı amaçlayan birçok öğrenme- öğretme ve eğitim yaklaşımı bulunmaktadır. Bunlar arasında müzik eğitimi yaklaşımları diğer tüm alanlarla ilişkilendirme imkanı olduğu için bütünsel bir eğitim sunmaktadır. Çocuklar müzik ve müzikli oyunlar sayesinde matematik ve dil becerilerinin temellerini atarlar, sosyal beceriler geliştirirler.

Bu araştırmada erken çocukluk eğitiminde kullanılan Suzuki ve Orff yaklaşımları konu alınmıştır. Orff yaklaşımı 1990'lı yıllardan itibaren ülkemizde hem öğretmen eğitimi hem de okul öncesi eğitimde yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle Orff yaklaşımı üzerine ülkemizde birçok araştırma ve Türkçe kaynak yer almaktadır. Ancak Suzuki erken çocukluk eğitimi ülkemize ilk kez Şubat 2020'de açılan öğretmen eğitimi programı ile giriş yapmıştır. Bu nedenle bu çalışma Suzuki Erken Çocukluk Eğitimi (SECE) yaklaşımını ele alarak bu alandaki Türkçe kaynak eksikliğini tamamlamayı amaçlamaktadır.

İnsanın en kolay öğrenme biçimi benzerlikler ve farklılıklar üzerine odaklanmaktır. Nitekim aynı bakış açısı ile geleneksel müzik öğretim yöntemleri ile Orff (Siemens, 1969), Orff ve Kodaly (Bacon, 1970; Elliot, 2008; Göktürk Cary, 2012) Dalcrose, Orff ve Kodaly (Comeau, 1995), yaklaşımlarını karşılaştıran çeşitli araştırmalar bulunmaktadır. Bu çalışmada da ülkemizde uzun yıllardır etkili bir şekilde uygulanan Orff ile SECE karşılaştırmalı olarak analiz edilecektir. Birinci bölümde Suzuki, ikinci bölümde ise Orff yaklaşımlarının felsefesi, temelleri, ilkeleri ve repertuarı ayrı olarak ele alınmıştır. Üçüncü bölümde ise bu iki yaklaşım farklı başıklar altında karşılaştırılmıştır. Son bölümde ise önceki araştırmalar ile ilişki kurularak gelecekteki araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

1. Suzuki Erken Çocukluk eğitimi (SECE)

Suzuki Erken Çocukluk Eğitimi; 0-3 yaş grubu çocukların her hafta buluşarak; birbirleri, aileleri ve öğretmenleri ile etkileşim halinde SECE repertuarındaki parçalarda yer alan kavram ve becerileri geliştirdikleri bir

program olarak nitelendirilebilir. Aileler çocukların ilk ve en önemli öğretmenleridir. Bu nedenle SECE sınıflarında aileler bütün etkinliklerde aktif olarak yer alırlar ve çocuklarının gelişimi için doğal ve zengin bir çevre oluşturmaya katkıda bulunurlar.

SECE programı, çocuğun öğrenmeye karşı doğal zevkini geliştirmeye çalışır ve Dr. Suzuki'nin tüm çocuklar için hedeflerini oluşturan yaşam boyu öğrenmenin temelini atar. Bu hedefler çocuklar için baskıdan arınmış, beceri kazanabilecekleri bir ortam yaratmak, yaşamda amaç duygusu oluşturmak, disiplin anlayışı ve güzelliğin takdir edilmesi olarak ifade edilebilir (Suzuki Association of the Americas, 2020).

1.1. Shinichi Suzuki ve SECE'nin Tarihsel Gelişimi

Suzuki yaklaşımının kurucusu Shinichi Suzuki, 1898-1998 yılları arasında yaşamış Japon keman eğitimcisidir. Özellikle 1940'lı yıllara kadar hakim olan, yeteneğin doğuştan geldiği inancına karşı "yeteneğin doğru ve zengin bir çevre ile sonradan geliştirilmesi" fikrini savunmuştur. Suzuki'ye göre farklı zeka ve yetenek düzeylerindeki çocukların hepsi bir şekilde ana dillerini doğru öğrenip konuşmaktadırlar. Bu farkındalık ile anadili öğrenme aşamalarının müzik başta olmak üzere farklı alanlara uygulanması üzerine araştırmalar yapmaya başlar.

Erikson (1968)'un psikososyal gelişim kuramı ile paralel olarak Suzuki'ye göre de hayatın her dönemi bir sonrakine hazırlık teşkil eder. Doğumdan itibaren bu hazırlık ne kadar sağlıklı olursa sonraki aşamaların başarı oranı da artar (Suzuki & Selden, 1996) SECE programının ilk çalışmaları 1940'lı yıllara dayanır. 1949'da Suzuki, Matsumoto'da alanında başarılar elde etmiş bir okul öncesi öğretmeni olan Mrs. Yano'yu davet ederek ilk çalışmalara başlamıştır. Burada anadil yaklaşımının okuma, beden eğitimi, resim gibi farklı dersler üzerindeki etkilerini araştırmaya başlamışlardır. Çocukların dikkat süresinin kısa olması göz önüne alınarak 45 dakikalık bir ders saatinde kısa geçişlerle tüm derslere yer vermişlerdir. Suzuki buradaki araştırmalarında anadil yaklaşımının oldukça etkili olduğunu gözlemlemiştir. Ancak erken çocukluk eğitimi programının sistematik denemeleri ve ortaya çıkışı 1970'li yıllarda pedagoji alanındaki yepyeni bilgilerin keşfiyle, olmuştur. 1971 yılında Japonya Erken Gelişim Derneği (Early Development Association) ile birlikte Suzuki öğretmenleri çevresel etkenler ve bu etkenlerin çocuklar üzerinde etkilerini araştırdıkları bir proje başlatmışlardır.

Birçok insanın emekli olup kabuğuna çekildiği yaşta Suzuki, kendi "ikinci rüzgar"ını yakalamış ve metodunu dünyaya tanıtacak yolculuklara çıkmıştır. 1970 yılında Avrupa turunu gerçekleştirmiştir. 1971 yılında Amerika'da ilk kez yaz çalışma kampları düzenlenmiştir ve 1972'de Amerika Suzuki Enstitüsü kurulmuştur (Hermann, 1981)

Suzuki ile SECE'nin kurucusu Dorothy Jones'un yolları 1972'de Amerika'da kesişir. Jones, Dr. Suzuki ile ilk tanıştığında, hayatının yönünü sonsuza dek değiştirecek sözlerini duyar: "Bir çocuğun müzik eğitimi doğumda başlamamalı, doğumdan dokuz ay önce başlamalıdır." İki yıl sonra İkinci Uluslararası Suzuki Konferansına katılmak üzere tekrar Hawaii'ye gittiğinde bu sefer Suzuki "Ben hatalıydım. Bir çocuğun eğitimi doğumdan dokuz ay önce değil, annenin doğumundan dokuz ay önce başlamalıdır. " demiştir. Jones, aldığı bu ilham ile erken çocukluk eğitimi çalışmalarına başlamış ve 1975- 77 yılları arasında Hawaii'de denemeler yapmıştır (Rüttimann, 2020).

1985 yılında Jones Japonya'ya gitmiş ve Dr. Suzuki, Dr. Kataoka ve Bayan Mori ile gözlem yapma ve çalışma fırsatı bulmuştur. Dr. Suzuki onu Yetenek Eğitim Enstitüsü'nün okul öncesi sınıflarını izlemesi ve eve döndüğünde bir okul kurması için teşvik etmiştir (Hermann, 1981). Bunun üzerine 1986'da Jones, Çocuk Yetenek Eğitim Merkezi'nde çalışmaya başlamıştır. Sonraki birkaç yıl içinde Jones ve kızı Sharon Jones, dünya çapında 'Suzuki Erken Çocukluk Eğitimi Programı' haline gelen bir müfredat geliştirdiler. Dr. Suzuki ile yazışma yoluyla Dorothy Jones, anne-baba adayları için doğum öncesi bir program, haftalık bir bebek ve ebeveyn sınıfı, bir haftalık okul öncesi ve ebeveyn sınıfı, beş günlük bir Suzuki okul öncesi ve beş günlük ilkokul programlarını oluşturdu. 1989 yılında Japonya'da düzenlenen Uluslararası Suzuki Konferansı'nda Suzuki, öğretmenlere SECE programını tanıttı. 1993 yılında, Dr. Suzuki ve Uluslararası Suzuki Birliği (ISA) Yönetim Kurulu, Dorothy Jones ve Sharon Jones tarafından geliştirilen müfredatı onayladı ve okullarını Dünya Suzuki Erken Çocukluk Eğitimi Merkezi olarak adlandırdı. Aynı zamanda öğretmen eğitimi programları da başladı. Avrupa Suzuki Birliği çatısı altında ilk erken çocukluk programı 2008 yılında açıldı ve 2012 yılında da öğretmen eğitimi programları açıldı.

1.2.Suzuki Erken Çocukluk Yaklaşımının Temelleri

Suzuki, ortalama elli yıllık eğitimciliği boyunca çocukların öğrenme yöntemleri ve anadil metodu üzerinde çalıştı. Onun ilk amacı çocuklara sadece çalgı çalmayı öğretmek değildi. Suzuki tüm çocuklar için, çocukların gelişimini, doğal öğrenme potansiyelini ortaya çıkarmayı ve onları iyi ve mutlu bir insan haline getirmeyi hedefledi (Suzuki, 2010). Bu hedefleri uygulanabilir ön kabuller olarak ifade etti. Suzuki erken çocukluk eğitimi de aynı ilkeler üzerine kurulmuştur. Gomez (2012)'e göre SECE'de ifade edilen yedi temel kavram bulunmaktadır. Bu kavramlardan ilk üç tanesi eğitimin dayandığı felsefeyi belirtirken, sonraki kavramlar uygulamaya yönelik ilkeleri ifade eder.

1.3.Suzuki Erken Çocukluk Eğitimi Felsefi Temelleri

Her çocuk öğrenebilir: Suzuki, keman eğitimine Japonya'da başlamış, ardından Almanya'da devam etmiştir. Anılarında, en çok zorlandığı konunun Almanca öğrenmek ve konuşmak olduğunu dile getirir. Kendisi Almanca'nın yapısını çözmekte ve etrafındakilere düşüncelerini anlatmakta çok zorluk çekerken tüm Alman çocuklarının kendi dillerini rahatlıkla ve akıcı bir şekilde konuşabildiğini fark eder. Zekası hangi düzeyde olursa olsun bir çocuk 5 yaşına kadar 2000 kelimeden fazla öğrenip konuşabilmektedir (Shepherd, 2012). Bunun üzerine Suzuki, dil öğrenme sürecini gözlemleyerek, temel ilkelerini müzik öğrenimine uygulamaya başlamış ve yöntemine anadil yaklaşımı adını vermiştir. Doğru yöntemle herkesin müzik ve çalgı öğrenebileceğini ortaya koymuştur. Suzuki (1981)'e göre yetenek doğuştan değildir. Doğuştan gelen mükemmel yetenek, öğrenmeye açık olma yeteneğidir. Her çocuk merakla doğar. Bu nedenle her çocuk öğrenebilir.

Yetenek erken yaşlarda gelişir: Öğrenme doğumdan önce başlar. Anne karnındaki bir bebek 18. haftadan itibaren dışarıdaki sesleri duymaya başlar. Suzuki (1981) 4-5 aylık bir bebeğin müzik eserlerini tanıdığını belirtmektedir. Suzuki'ye göre ne kadar erken eğitime başlanırsa sonuçlar da o kadar başarılı olur.

Çevre gelişimi destekler: Suzuki'ye göre insan çevresinin eseridir. Müzik yeteneği doğuştan değildir. Hiçbir bebek müzikte dizileri bilerek dünyaya gelmez. Doğuştan gelen şey çevreye uyum sağlayabilme gücüdür (Suzuki, 2010). Suzuki erken çocukluk eğitiminde sakin, pozitif ve destekleyici bir ortam oluşturulur. Aileler ve öğretmenler tarafından yaratılan bu ortam çocuğun özgüven ile gelişmesi için motivasyonu arttırır.

1.4.Uygulamaya Yönelik İlkeler

Çocuklar birbirlerinden öğrenirler: Suzuki (2010)'ye göre çocuklar en çok grup ile birlikte müzik yapmaktan hoşlanırlar. Rüttimann (2020)'a göre öğrenme çevre ile etkileşimle gerçekleşir. Daha küçük çocuklar büyüklerin yaptıklarını kopyalarlar ve büyük çocuklar ise küçüklere karşı hassaslık ve empati geliştirirler.

Başarı, başarıyı doğurur: Suzuki (2010)'ye göre yeterince gelişmiş olan bir beceri, bir diğerinin oluşması için motivasyon kaynağıdır. Çok küçük de olsa bir başarı olumlu bir geri bildirim ile karşılık bulursa çocuk da kendini olumlu bir ortamda güvende hissedecek ve tekrar tekrar denemek için istek duyacaktır.

Shepherd (2012) herkesin gözlemlediği laboratuvar derslerinin birinde bir öğrencinin tamamen ton dışı çaldığı, yayların ve sağ-sol el koordinasyonunun çok zayıf olduğu bir performans sergilediğini anlatır. Herkes

Suzuki'nin ne tepki vereceğini beklerken O, ayağa kalkıp büyük bir neşe ile "Güzel! Keman çalmayı seçmiş olman harika!" der. Bu öğrenci yıl sonu konserinde parçalarını hatasız çalar. Suzuki (1981)'ye göre her zaman takdir edilecek olumlu bir durum vardır. Küçük başarılar ve olumlu geri bildirimler bir kartopu gibi daha büyük başarıları doğurur.

Ailelerin katılımı esastır: Çocuğun ilk çevresi ailesidir. Çocuklar gülümsemeyi ailelerinden öğrenir (Suzuki, 1981). Ailenin sevgisi, sabrı ve hayalleri, eğitimi her şeyden daha güçlü kılar. Bu nedenle aileler SECE'ye çocukları ile birlikte düzenli ve aktif olarak katılırlar. Ayrıca aileler, sınıfta öğrenilen şarkıları evdeki yemek yeme, alt değiştirme gibi etkinlikler sırasında da söylemeye ve CD kaydını dinlemeye teşvik edilirler (Gerry, 2012). Rüttimann (2020)'a göre sınıftaki etkinlikleri birlikte deneyimlemek aile ve çocuk arasındaki bağı kuvvetlendirir. Sosyal bağları ve güven duygusunu güçlendirir.

Teşvik etme esastır: Teşvik, çocuğun öğrenmelerinin başarılı olduğunu anlamasına yardımcı olarak öğrenme sürecini tamamlayıcı bir görev yapar. Olumlu bir teşvik olmadan, çok küçük çocuklar bir şey öğrendiklerini anlamazlar (Suzuki Early Childhood Chicago, 2019). Rüttimann (2020)'a göre öğrenci neyi iyi yapıyorsa o cesaretlendirilmelidir.

1.5. Eğitimin Kapsamı

SECE; hareket, şarkı söyleme, vurmalı çalgıları çalma ve repertuar oluşturmayı içeren bir programı, her hafta öğretmenlerin çocuklar ve aileleri ile birlikte çalıştığı aktif bir müzik eğitimi sınıfıdır (Jones, 2004). Programda temel olarak müziksel beceriler, motor ve bilişsel beceriler ile sosyal becerilerin kazandırılması amaçlanır. Çocuklar ve aileler ders boyunca tüm etkinliklere aktif olarak katılırlar. Aileler çocuklarının gelişiminin farkında olmaları için yönlendirilirler ve dersteki etkinlikleri evde de tekrarlamaları konusunda motive edilirler (Gerry, 2012).

0-3 yaş arası çocuklar bu sınıfa kabul edilir. Daha büyük öğrenciler genellikle Suzuki çalgı sınıflarına yönlendirilmektedir. SECE Sınıfında iki öğretmen birlikte çalışır. Lider öğretmen müzik etkinliklerinin akışını sağlarken, yardımcı öğretmen sınıfın düzeninden, çocukların ve ailelerin ihtiyaçlarını yönlendirmekten sorumlu olur.

1.6. Sınıf Araç Gereçleri: Çalgılar, Materyaller

Okulöncesi eğitimde önemli bir başka konu da kullanılan araç-gereçlerdir. SECE'de Orff çalgıları olarak bilinen çalgılardan birkaçı kullanılmaktadır. Orff çalgılarına sonraki bölümde daha detaylı değinileceğinden burada çalgıların sadece isimlerine yer verilmiştir. SECE'nin resmi sayfasında yayınlanan çalgılar lolipop davul, alto ksilofon, alto metalofon, ahşap bloklar, çelik üçgen, marakas ve yağmur çubuğudur (SuzukiECE,

n.d.). Bu eğitim programında çalgıların yanı sıra öğrenmeyi keyifli hale getiren ve serbest çalışma yapma fırsatları veren renkli eşarplar, yumuşak top, peluş oyuncaklar, plastik davullar ve kitaplar gibi çeşitli materyaller de kullanılmaktadır.

1.7. Şarkılar

Suzuki erken çocukluk eğitiminde dinleme en temel etkinliktir. Çocukların kültürlerinde yer alan geleneksel halk müzikleri, ninniler ve tekerlemelerden oluşan birCD kaydı bulunmaktadır. Suzuki öğretmenleri bu şarkıların günün farklı zamanlarında evde dinlenmesini önerirler. Örneğin yatma zamanında ninniler, alt değiştirme zamanında tekerlemeler dinlenebilir. Bu şarkılar evde çalarken çocuğun ritmi hissetmesi için bedensel hareketler yapılabilir: Sağa sola sallanma, sırtına hafifçe ritmi vurma vb. gibi. Eğer dans etmek için her zaman aynı şarkıyı seçerseniz çocuk bu şarkıyı duyar duymaz dans etmeye başlayacaktır (SuzukiECE, n.d.-b).

CD kaydında iki hafta için oluşturulmuş şarkılar yer almaktadır. Suzuki'nin yaklaşımında bol tekrar ile mükemmelleşme fikri devrededir. Bu nedenle her hafta yeni şarkı öğrenmek yerine önceden öğrenilen şarkı ve etkinliklerin her çalışmada daha derin bir şekilde işlenmesi söz konusudur. Her seferinde bu şarkılara yeni bir fikir eklenerek ilerlenir. Aynı şarkıların tekrarlanması çocuklarda bildiği ortamda olduğu için güven hissini verirken, her hafta eklenen yeni fikir dikkatini çekip şaşırtmaktadır (Rüttimann, 2020).

2. Orff-Schulwerk Yaklaşımı

Orff-Schulwerk yaklaşımı temelinde müziğin olduğu, müzik ekseninde dans, hareket ve sözel ifadelerin bir eğitsel etkinlikler çerçevesinde kullanılmasıdır. Bu yaklaşım, farklı dil ve kültürlerden yola çıkarak evrenselliği yakalayan, temelde müzik eğitimi başta olmak üzere disiplinler arası bir çalışma anlayışı ve programını da kapsayan bir yaklaşımdır (Öztürk, 2006, s. 80).

2.1. Carl Orff'un Hayatı ve Besteciliği

Carl Orff, 1895'te Münih'te dünyaya gelmiştir. Annesinin müzik yeteneğini fark etmesi ile beş yaşındayken piyano eğitimine başlamıştır. 1912 - 1914 yılları arasında Münih Müzik Akademisi'nde Shoenberg armoni yaklaşımını kendine yakın bulmuş, Debussy ve Strauss gibi bestecilerin müziklerinden etkilenerek bu müzikler üzerinde çalışmıştır. 1915 senesinde piyano performansını daha da geliştirmek için Hermann Zilcher ile çalışmış ve bu süreçte "yenilikçi" müzik tarzını benimsemiştir. İlerleyen dönemde önce Münih Operası'nda çalışmış, sonrasında ise 1916 - 1917 yıllarında Münih Oda Tiyatrosu'nda yöneticilik yapmıştır. 1919'dan sonra müzik çalışmalarına serbest besteci olarak devam etmiş, 1924 itibari ile

Orff - Schulwerk'in çalışmalarına başlamıştır. Hayatı boyunca müzik eğitimine ulusal ve uluslararası boyutta pedagojik yenilikler getirmeye devam ederken bir yandan da Carmina Burana, Lamenti, Prometheus gibi birçok ünlü opera, kantat ve oyun bestelemiştir. 1972 'de Federal Alman Cumhuriyeti tarafından başarı nişanı ve Münih Üniversitesi tarafından onur ödülü almıştır. 29 Mart 1982 senesinde vefat etmiştir.

2.2. Orff-Shulwerk Yaklaşımının Tarihsel Gelişimi

Carl Orff, etnomüzikolog Curt Sachs'ın müzik antropolojisi ile fikirlerini kuvvetli bir şekilde benimsemiş ve müzik eğitimini Sachs'ın "primitif insan" ve "uygar insan" tanımlaması üzerine kurmuştu. Orff, primitif müzik olgusunu Sachs'ın tanımladığı "Urmusik" terimi ile yani "insan varoluşunun en eski kökenlerine ait ya da insanlığın ortaya çıktığı en eski zamanlardan beri var olan müzik" ile aynı anlamda kullanıyordu (Kotzian, 2018, s. 15-16). Bu anlayış Orff yaklaşımının da temelini oluşturmaktadır. 1923 senesinde dans ve müzik pedagogu Dorothe Günther'le tanışmıştır. Ortak hayallere sahip iki sanatçı olarak, 1924 yılının eylül ayında Güntherschule'i kurmuşlardır. Burada teori dersleri, jimnastik ve ritmik dans eğitimleri verilmeye başlanır ve dolayısıyla en çok kullanılan çalgılar ritim çalgıları ile piyanodur.Güntherschule'de timpani, bas davul, tenor davul, Çin tom-tomu, Çin davulu, silindirik davul, tamburin, ahşap bloklar, kastanyetler, üçgen, glockenspiel, büyük zil ile büyük tam-tam ve küçük gong kullanılmış ve bu çalgılardan bir orkestra kurulmuştur (Kotzian, 2018, s. 55). Orff, hayal dünyasında tasarladığı planları bu ortamda iyice besleyerek, günümüze kadar uzanacak olan doğaçlamaya yönelik müzik ve hareket çalışmalarını başlatmıştır.

1925 senesinde Güntherschule'ye Gunild Keetman adında bir öğrenci katılmıştır. Orff, Keetman'daki müzik ve hareket hususundaki yeteneği hemen keşfetmiş ve mezun olduğu zaman okullarında kalmasını istemiştir. Bu karar, yaklaşımın ikinci büyük adımı olarak kabul edilmektedir ve günümüze kadar sürecek bu serüveninin seyrini değiştirmiştir. Orff'un yaklaşımında kullandığı çalgılara temel oluşturan başka bir olay ise 1926 senesinde arkadaşlarının ona "marimba" adında geleneksel bir Afrika ksilofonu hediye etmeleridir. Orff bu çalgıyı doğaçlama çalışmaları için kullanmıştır. O güne kadar piyano, klasik çalgılar ve bazı vurmalı çalgılardan başka bir çalgı çalmamış olan Orff'un yaklaşımın özel kimliğini bulmasında ve çalgıların şekillenmesinde bu hediyenin payının büyük olduğu düşünülmektedir.1945 senesinde savaş dolayısıyla Güntherschule bombalanmış ve bu kurumda yapılmakta olan çalışmalar son bulmuştur (Uçal, 2003, s. 9). 1948 yılına kadar çalışmalarını birlikte sürdüren Orff ve Keetman, Bayern radyosunda "Çocuklar İçin Müzik" (Musik für Kinder) adında bir program yapmaya başlamışlardır. O güne değin eğitimsel ve sanatsal amaçlarla çocuklardan daha çok gençlerin ve yetişkinlerin eğitiminde kullanılan

yaklaşım, bu programla birlikte ilk defa sadece çocuklar için olan, onlar tarafından çalınan, söylenen ve dans edilen ve benzer şekilde çocuklar tarafından yaratılabilen apayrı bir dünya olmaktaydı (Kotzian, 2018, s. 61). Programda kullanılan çalgılara ise oldukça büyük bir ilgi olmuştur. Bu çalgıların üretimini sağlamak amacı ile 1949 senesinde "Stüdyo 49" fabrikasını kurmuşlardır. Yaptıkları radyo programının büyük ilgi görmesiyle 1950 ve sonrasında ilk önce Bavyera Radyosu ve sonrasında Federal Almanya Radyoları tarafından kabul edilmiş ve yaklaşıma dair plaklar çıkarılmıştır.

1950 - 1954 seneleri yaklaşımın tam olarak şekillendiği tarihlerdir. Bu süreçte ikili, radyo programlarında kullandıkları içeriklerden yola çıkarak beş ciltlik "Müsik Für Kinder" (Çocuklar İçin Müzik) kitaplarını yayımlanmışladır (Bilen, Özevin ve Canakay, 2017, s. 19). Bu kitaplarda tıpkı programlarda kullandıkları gibi ritmik ve melodik eğitimi hedefleyen çalışmalar yer almaktadır. 1953 senesinde Keetman, Mozarteum Müzik ve Performans Sanatları Akademisi'nde üniversite çağındaki öğrenciler için Orff-Schulwerk kursları vermiştir. 1961 yılında Orff tarafından Mozarteum Akademisi'ne bağlı "Elementer Müzik ve Dans Eğitimi Merkezi" kurulmuştur (Mozarteum, n.d.). Orff ve Keetman, yıllardır oluşturdukları birikimleri burada örgün bir eğitim olarak vermeye başlamışlardır. 1963 yılında bu merkez enstitüye dönüştürülmüş ve "Orff Enstitüsü" adı altında ilk müzik öğretmenlerini yetiştirmeye başlamıştır. 1963 yılından günümüze kadar sürekli gelişmiş, şekillenmiş, birçok farklı kültürle harmanlanmış ve dünya üzerinde birçok üniversitenin öğretim programında ders olarak okutulmuştur. 2010'lu seneler itibariyle Avrupa başta olmak üzere Amerika, Asya, Afrika ve Avustralya kıtalarında yirmiden fazla ülkenin öğretim programlarında uygulanmakta ve bu sayı her sene artmaktadır (Asımoğlu, 2012, s. 73).

2.3. Orff-Schulwerk Yaklaşımının İlkeleri ve Temelleri

Orff yaklaşımı en genel şekliyle müzik, dans, devinim ve söz ögelerinin, eğitsel etkinlikler çerçevesinde kullanılmasıdır. Dalcroze'un öğretim ilkelerinden etkilenen bu yaklaşım, dans ve müzik, hareket ve müzik temeline dayanan felsefesiyle müziğin öğretilmesini benimsemektedir (Türkmen, 2019, s. 85). Yaklaşım bu ögelerin, başta müzik olmak üzere farklı eğitim alanlarında başlıca elementer ifade aracı olarak değerlendirilmesini hedefler. Elementer kavramı birçok araştırmacı, eğitimci ve sanatçı tarafından "Primitivizm (ilkelcilik) akımı içerisinde "basit" veya "düşük kültürel düzeylere ait" gibi negatif değerlendirmeler olarak ele alınsa da Orff için "müzikal materyalin ve ayrıntıların azaltılması, basit temel formların kullanılması" gibi sanatsal yalınlaşmayı, yani elementerleşmeyi içeren bir fikre dayanıyordu (Kotzian, 2018). Orff-Schulwerk yaklaşımı, çeşitli dil ve kültürlerden yola çıkarak evrenselliği yakalamış, başta temel müzik eğitimi olmak üzere disiplinlerarası bir çalışma, anlayış ve programını da kendi

iç dinamiklerinde oluşturmuştur (Öztürk, 2006, s. 80). Dramatizasyon sayesinde çocuk, hoşgörü, sevgi, işbirliği gibi değerleri kazanır. Küçük yaşlarda edinilen bu değerlerin Orff yaklaşımı ile kazanılması yaklaşımın bir sonucu değil, sürecidir. Dramatizasyon içerisinde yer alan çocuk sosyalleşir, kendine ve başka çocuklara saygı ve güven duyar, farklı görüş ve kararlara hoşgörü gösterir, ritmik ve estetik duygusu gelişerek yaratıcılığı gelişir (Canakay ve Bilen, 2006, s. 50). Aslında Orff; çocuklara, müzikal yaratıcılığa derinden dahil olabilecekleri ve böylece müzikal yeteneklerini keşfedebilecekleri bir yol hediye etmektedir (Frazee ve Kreuter, 1987, s. 9).

Orff-Schulwerk yaklaşımının ilke ve temelleri şu şekilde sıralanabilir;

- Orff'un elementer eğitim anlayışı insanın çok boyutlu düşünce ve davranış yapısını tamamen elementer seviyede bir bütün olarak kabul etmektedir (Kale, 2018, s. 6).

- Dans ve müzik insanın bedensel, psikolojik ve zihinsel gücünün elementer şekilde dışa vurumudur.

- Etkinlikler daima müzik, hareket, dil, beden ve çalgılar eşliğinde oyun yolu ile yapılmaktadır.

- Her insan, doğaçlama yeteneğine doğuştan sahiptir.Derslerin en temelinde doğaçlama bulunmaktadır. Birey, ister bestelenmiş bir müziği, ister geleneksel dansları uygularken perküsyon ve beden diliyle yaratıcılığını kullanır.

- İnsanın temel ifade şekilleri olan konuşma, dinleme, şarkı söyleme ve dans, çocuklarda çok keskin sınırlarla ayrılmış eylemler değildir. Bu ifade şekilleri, birbiriyle iç içe geçmiş olarak elementer müzik kavramında toplanmaktadır (Kalyoncu, 2006, s. 52).

- Kendiliğindenlik, yaratıcılık, müzik-dil-hareket anlamında disiplinlerarası çalışma prensipleriyle temel müzikal olguların (ritim, ses alanları, formlar vb.) öğretilmesine imkan sunmaktadır. Müziği ve hareketi öğretmeyi temel alan bu yaklaşım her yaş ve her yetenek seviyesi içindir (Topçu, 2012, s. 4).

- Orff Schulwerk yaklaşımını diğerlerinden ayıran en önemli nokta süreç odaklı ve öğrenci merkezli bir yaklaşım olmasıdır. Bu süreç bireye; hikaye, tekerleme, konuşma, hareket, şarkı söyleme, müzik aleti çalma, dinleme ve farklı sanat dallarıyla harmanlanarak entegre hale getirilmiş bütünsel bir deneyimleme alanı sunmaktadır (Özyoğurtcu ve Milli, 2017, s. ix)

2.4. Günümüzde Kullanılan Orff Çalgıları

Carl Orff'a arkadaşları tarafından "marimba" hediye edilmesiyle başlayan Orff çalgıları serüveni, Orff'un Asya ve Afrika kökenli ilkel çalgıları, küçük yaşlarda kolay çalınabilecek ve doğaçlamaya imkan verecek

şekilde adapte etmesi ile devam etmiştir. Çalgıları geleneksel durumlarından yaklaşımda kullanılabilecek duruma getirmesinde ve çalış tekniklerini basitleştirebilmek amacıyla çalgı yapımcıları Karl Maendler ve Klaus Becker'den yardım almıştır (Kuşcu, 2017, s. 16; Arı, 2000, s. 12). Karl Maendler, yaklaşım için başta "kaffir piano" adında bir ksilofon geliştirdi. Geliştirilen çalgıların ortak özelliği, piyano, keman, klarnet vb. çalgılara göre daha az ön çalışma ve ön bilgi gerektirmesi ve oyun oynar gibi çalınabilen, ritmik unsurları ön planda olan ve birçok farklı biçimde kullanılarak ses üretmeye elverişli çalgılar olmalarıdır (Yegül, 2019, s. 76; Bulut, 2017, s. 57). Çocukların beceri ve gelişim isteyen küçük kasları yerine büyük kaslarıyla çalgı çalabilmeleri ritim ve ses üretebilmeleri açısından önem kazanmaktadır. 1930'lu yıllarda çalgılar üzerinde yapılan bu değişiklikler ile Orff yaklaşımının ilk çalgı örnekleri ortaya çıkmaya başlamıştır. Her kültür, yaklaşıma yeni çalgılar kazandırmakta ve bu çalgılar başka kültürler tarafından da benimsenmektedir. Orff Schulwerk yaklaşımında kullanılan çalgılar, farklı kültürleri ortak paydada birleştirdiği gibi doğaçlama ve eşlik örnekleri için açılan bir kapıdır (Milli ve Özyoğurtcu, 2017, s. xi). Orff yaklaşımında günümüzde kullanılan çalgı çeşitliliği oldukça fazla olmakla birlikte bu bölümde bir kısmına yer verilmektedir. Orff çalgıları özelliklerine göre dört gruba ayrılabilir.

Melodik Çalgılar

Ksilofon: Değişik sayıda akortlu tahta bloklardan oluşmakta ve iki tokmakla üzerine vurularak ses çıkarılmaktadır. Bu tahta bloklar ses inceliğine göre rezonanslı bir kasa üzerine sıralanmaktadır. Afrika ve Güneydoğu Asya kökenli çeşitleri mevcuttur (Arı, 2000, s. 34). Frekanslara göre çeşitleri vardır (soprano, alto ve bas ksilofon).

Metalofon: Dış görünüşü ile Ksilofonu andıran ancak tahta bloklar yerine metal veya alüminyum alaşımdan yapılmaktadır. Frekanslarına göre çeşitleri vardır (soprano, alto ve bas metalofon).

Glockenspiel:İlk görüşte metalofonu andıran ancak alt kısmında rezonanslı bir kasa bulunmayan küçük ve ince sesli bir çalgıdır.

Boomwhakers: Melodik veya müzikal borular olarak adlandırılan bu plastik çalgılar, seslerin frekanslarına göre 30 cm ile 80 cm arasında, her notayı temsil eden farklı renk ve boylardadır.

Kalimba: Başparmak piyanosu olarak da bilinmektedir. Tahtadan bir blok üzerine inceden kalına ve kısadan uzuna doğru kademeli şekilde yerleştirilen metal uzantılardan oluşmaktadır.

Blok flüt: Ağaç veya fildişi malzemeden yapılan, üst tarafında yedi, alt tarafında bir delik bulunan üflemeli bir çalgıdır. Frekanslarına göre çeşitleri vardır (soprano, alto, tenor ve bas flüt).

Vurmalı Çalgılar

Davul: Silindir bir gövdeye deri gerilmesiyle oluşan çalgıdır. El ya da tokmakla çalınmaktadır.

Trampet: Şekil ve çalınış şekli ile davulu anımsatan, silindir bir gövdeye hayvan derisi veya naylon malzeme gerilmesi ile oluşmaktadır. Çift çubuk veya tokmakla çalınmaktadır.

Tef (Tambourine): Bir kasnağın sadece bir yüzüne gerilmiş deriden ve kasnak etrafındaki zillerden oluşmaktadır.

Bongo: 19 ve 21 cm çapında iki çembere deri gerilmesi ile oluşmaktadır. Diz üstünde veya bir ayak üzerine yerleştirerek çalınmaktadır. El ve parmaklar ile çalınmaktadır.

Timpani: Büyük gövdesi bakırdan yapılmış ve üzerine deri gerilmiş çalgıdır. Bu deri bir ayak pedalı sayesinde sıkıştırılıp serbest bırakılarak frekans üzerinde oynamalar yapılabilmektedir.

Tahta Ritim Çalgıları

Ritim Çubukları (Wood Claves): Ahşap malzemeden yapılmış çubuklardır. Çubukların birbirine veya başka bir yere vurulması veya sürtülmesi ile ses elde edilmektedir.

Balık Sırtı (Guiro): Bir ucu açık içi boş ve üzeri tırtıklı bir çalgıdır. Bir çubuk vasıtasıyla üzerindeki tırtıklara sürtülmesi ile ses elde edilmektedir.

Marakas (Maracas): Oyuk gövdesinin içerisinde küçük parçalar bulunan ve salladıkça ses çıkaran bir ritim çalgısıdır. Tahtanın yanısıra plastikten yapılan çeşitleri de bulunmaktadır.

Kastanyet (Castanet): Parmaklara takılarak ve birbirine vurarak ses elde edilen tahta çalgıdır. Farklı malzemelerden yapılmış çeşitleri de bulunmaktadır.

Ahşap blok (Woodblock): Tek bir ahşap bloktan oluşan ve içerisi rezonans oluşabilmesi için boş olan bir çalgıdır. Ucu top şeklindeki tokmağın bu bloğa vurulması ile ses elde edilmektedir.

Boru biçimli ahşap blok (Tubular Woodblock): Çalışma prensibi ve ürettiği ses bakımından ahşap bloğa benzeyen ancak daha ince ve uzun yapıdan oluşan bir çalgıdır. Sesi ahşap bloğa göre daha incedir.

Kabasa (Cabasa): Bir silindirin çevresine çelik bilyelerin sarılması ile oluşan çalgıdır. Bu çalgının bir yere sürtülmesi ile ses elde edilmektedir.

Tahta Agogo: Bir sapın üzerine içi boş, uzun bir, iki veya üç blok yerleşmesi ile oluşan çalgıdır. Bu bloklara ucu top şeklinde bir tokmağın vu-

rulması veya sürtülmesi ile ses elde edilmektedir.

Metal Ritim Çalgıları

Çelik Üçgen (Triangle):Çelik bir çubuğun üçgen haline getirilmesi ile oluşturulur. Üçgen, bir ipin ucunda sarkıtılırken, bir çelik tokmak ile vurularak çalınır.

Zil: Pirinç veya başka alaşımlı maddelerden yapılan, silindir biçiminde, ortasında tutulmasını sağlayan iplerden oluşan çalgıdır. İki zilin birbirine vurulması ile ses elde edilmektedir. El zili, ayak zili, saplı zil, parmak zili gibi farklı çeşitleri bulunmaktadır.

Metal Agogo: Metal veya alüminyum malzemeden yapılan, farklı boylarda koni biçiminde iki çandan oluşur. Metal veya tahta bir çubuk ile vurularak ses elde edilmektedir.

3. Suzuki ve Orff Yaklaşımlarının Karşılaştırılması

Bu bölümde Suzuki ve Orff yaklaşımları temel aldıkları pedagojik yaklaşımlar, ilkeler, derslerin işlenişi, etkinlikler, repertuar, kullanılan materyaller ve çalgılar bağlamında benzerlik ve farklılıkları belirtilerek karşılaştırılmaktadır.

3.1. Felsefe- Dayandığı Temel Pedagoji

Bu araştırma kapsamında ele alınan yaklaşımlar doğası gereği müzik ve müzik eğitimine farklı bakış açıları ile yaklaşmaktadırlar. Doğru bir karşılaştırma yapabilmek için bu ilk bölümde iki yaklaşımın fark ve benzerlikleri ele alınmıştır.

- Suzuki yaklaşımının en temel hedefi "pozitif insan bilinci" dir ve etkinliklerdeki doğaçlama çalışmalarının amacı paylaşma, başka arkadaşlara sırasını verme gibidavranışlarla insani bilinci geliştirmektir. Orff yaklaşımının temel hedefi ise insanı primitif olarak ele alarak müzikal anlamda yetiştirmektir.

- Orff yaklaşımı, ebeveynli derslere adapte edilebilir ancak Orff'un tarihçesinde, felsefesinde özellikle ebeveynli ders kurgusu bulunmamaktadır. Suzuki'de ise eğitimde ebeveynler aktif rol oynarlar.

3.2. İlkeler

Bu başlık altında her iki yaklaşımın pedagojik ve uygulamaya dönük ilkeler bakımından bir karşılaştırması yapılmıştır.

- Her iki yaklaşım da destekleyici bir çevre oluşturarak insanın hali hazırda içinde bulunan müziği ve yeteneği ortaya çıkarmayı hedeflemektedir.

- Hem Suzuki hem Orff yaklaşımında eğitimin sonucu değil sürecin

kendisi önemlidir.

- Her iki yaklaşımda da yaparak yaşayarak öğrenme esastır. Bu nedenle teknik terimlerin isimleri öğrencilere didaktik olarak aktarılmaz. Öğrenciler etkinlikler sırasında bu terimleri hissederek öğrenirler.

- Her iki yaklaşım da farklı ülkelerde çalıştırılırken, o ülkelerin kültüründen yola çıkılması gerektiğini belirtmektedir.Ancak yaklaşımların kültür uyarlaması seviyeleri farklılık göstermektedir. Suzuki yaklaşımında İngilizce yayınlanan şarkılar, uygulandığı her ülkedeki komisyonlar tarafından o ülkenin diline çevrilir, melodilere o ülkenin kültürüne ait sözler yazılır ya da ülkenin geleneksel çocuk şarkıları ve tekerlemelerinden yararlanılır. Bu uyarlamalar uzman bir komisyon tarafından yapılır. Komisyon tarafından belirlenen yeni yerel sözlü şarkılar tüm ülkede aynı şekilde öğretilir, standart bozulmaz. Bu nedenle eğitimcilere sınırlı bir özgürlük tanıdığı söylenebilir. Orff eğitiminde ise eğitimci tamamen özgürdür. "MusikfürKinder" kitaplarında yer alan şarkılar Orff eğitiminde kullanılan materyallerdir ve eğitimciler bu şarkıları kendi kültürlerine adapte etme konusunda bireysel özgürlüğe sahiptirler hatta o kültüre ait çalgıları da etkinliklere dahil edebilirler.

- Suzuki yaklaşımında seviye sistemi bulunmaktadır. Her seviye için öğrenme amaçları, etkinlikleri ve görevleri belirlenmiştir. Bundan farklı olarak Orff yaklaşımı tematik olduğundan seviye seviye giden bir yaklaşım değildir. Orff'ta sadece öğretmen eğitimi programları seviyelere ayrılmıştır.

- Suzuki derslerinin işlenişinde mutlaka iki öğretmen birlikte çalışır. Öğretmenlerden birinin mutlaka lisanslı bir Suzuki ECE öğretmeni olması gerekmektedir. Öğretmenlerden biri dersi müzikal olarak yürütürken diğeri anne ve bebeklere yardımcı olur. Orff yaklaşımında ise bir öğretmen tüm süreci planlar ve yürütür. Ancak isteğe bağlı olarak bir başka öğretmen ile de birlikte çalışabilir.

3.3. İşleniş

Bu başlık altında Suzuki ve Orff yaklaşımlarının ders işlenişleri bakımından karşılaştırması yapılmıştır.

- Her iki yaklaşımda da ısınma çalışmaları bulunmaktadır. Suzuki yaklaşımında ısınma çalışmaları dinleme etkinliği ile başlamaktadır. Dinleme çalışması ile başlayan ders her zaman aynı şekilde bir sıra takip eder. Orff yaklaşımında ise ısınma çalışmalarının oluşturulmasında tema ve yaş grubu belirleyici olmaktadır. Örneğin temanın "kuşlar" olduğu bir Orff çalışmasında ısınma için müzik dinlerken kuş gibi uçurulabilir, resimlerin arasından kuşlar ayırt edilebilir.

- İki yaklaşımda da ders içinde öğrenciler küçük solo performanslar sergilerler. Suzuki yaklaşımında bazı etkinliklerde tüm çocuklar solo yaparken bazı etkinliklerde birkaç öğrenciye solo yaptırılır. Bir öğrenci solo performans sergilerken grupta yer alan diğer öğrenciler ise daire etrafında dönmek gibi bir toplu etkinliğe devam etmektedir. Orff yaklaşımında da aynı şekilde bir öğrenci solo performans sergilerken diğer öğrenciler toplu şekilde dans etmeye devam etmektedir. Burada amaç birlikte ve birbirinden öğrenmeyi sağlamaktır.

- Suzuki yaklaşımında grup çalışması vardır. Bütün grup birlikte çalışır, bir kişi solo performans sergilerken diğerleri eşlikçi veya dinleyici olarak katılım gösterirler. Orff yaklaşımında ise grup birlikte çalışabileceği gibi, iki üç kişilik küçük gruplar halinde ayrı ayrı da çalışabilirler. Eğitici küçük gruplara görevler vererek etkileşimi ve işbirliğini gruplar oluşturarak sağlayabilmektedir.

- Suzuki yaklaşımında ders içinde gözlemlenen olumlu davranışlar için anında sözlü ya da davranışsal geri bildirim verilir. ‘Çok dikkatli dinledin’, vb. gibi. Ayrıca ders sonunda velilere çocuklarının gelişimi ile ilgili kısa geri bildirimler verilir. Orff yaklaşımında ise -ebeveynli ya da ebeveynsiz- geribildirim etkinlik sırasında öğrenciye verilir veya hissettirilir. Öğrenci tarafından anlaşılamayan durumlarda direkt olarak başarısız olduğu söylenmez. Bunun yerine öğretmen, öğrencinin bu eksiğini kapatacak bir oyun oluşturur.

3.4. Etkinlikler

İşleniş ana başlığının bir alt basamağı olarak düşünülebilecek etkinliklerde ders içindeki daha özel uygulamalar bağlamında bir karşılaştırma yapılmıştır.

- Her iki yaklaşımın da en büyük benzerliği hikayelere sahip olmasıdır. Bu hikayeler müziğin ve hareketin birleştiği hareketlerdir. Öğretmen hikayeyi anlatırken temasına, çalgıya, etkinliğine hazırlayan hareketlerle desteklemektedir. Buradaki hareketler tesadüfi ve amaçsız değil, mutlaka hazırlayıcı, eğlenceli hareketlerdir.

- Her iki yaklaşım da yaratıcı aktiviteleri benimsemektedir. Suzuki'de eşarp ve marakas gibi materyallerle müzik eşliğinde doğaçlama dans çalışması yapılır. Orff'ta ise yaratıcı etkinlikler tema ile alakalıdır, temaya yönelik planın gerektirdiği süreçte yapılanlar sınırlandırılmaktadır. Eşarp materyalinden örnek verecek olunursa öğrencinin kollarını dansa dahil etmesini amaçlayan bir temada "eşarbı sadece kollarını kullanarak oynayabilirsin" yönergesi verilmektedir. Yaratıcılık aktiviteleri yapılırken temaya sadık kalınmaktadır.

- Suzuki yaklaşımında bir ders saati içerisinde 12 etkinlik bulunmaktadır. Etkinlikler arka arkaya devam ederken öğrencilerin dikkat sürelerini iyi kontrol etmeyi amaçlamaktadır. Bu süreçte öğrenciler etkinlikleri kısa sürede az tekrarlarla çalışmaktadır. Orff yaklaşımında ise etkinlikler temaya yönelik belirlenmekte ve dersin başından sonuna kadar aynı tema takip edilmektedir. Bir ders saati boyunca farklı etkinlikler yapılmakta ancak tema aynı kalmaktadır. Gerektiği durumlarda bir tema, yaşa, konuya ve gruba bağlı olarak birkaç ders de sürebilmektedir.

3.5. Repertuar

Suzuki ve Orff yaklaşımlarında kullanılan repertuar, işlenişi belirleyen etkenlerden biridir. Bu başlık altında iki yaklaşım repertuar bakımından karşılaştırılmıştır.

- Suzuki yaklaşımında etkinlik planları iki hafta için yapılmaktadır. Bu planın öğretme odakları aynı kalmakta sadece bazı parçalarda değişiklikler olmaktadır. İki haftalık plan dönüşümlü olarak işlenmekte ancak şarkıların işlenme biçimi değişmektedir. Orff'ta ise planlama öğretilecek şarkıya göre yapılmaktadır. Eğitimcinin işleyeceği tema bir ders sürebileceği gibi sonraki haftalarda da devam edebilmektedir. Yetişkin eğitiminde 90 dakikalık olabilecek bir eğitim, küçük yaş eğitiminde üç ders sürebilmektedir. Bu varyasyonlu tekrar durumu bir hafta şarkının mırıldanılması, diğer hafta söylenmesi gibi aynı tema üzerinde farklı uygulamaları içerir.

- Suzuki yaklaşımında tekrarlar ile performansın her seferinde daha üst aşamalarına çıkmak hedeflenmektedir. Bu nedenle 2 haftalık ders planı farklı öğrenme düzeylerinde giderek derinleşen bir çalışma imkanı sunar. Repertuar harici küçük eklemeler sınırlı olarak yapılabilir. Orff'ta ise ortak bir repertuar bulunmamaktadır. Ders verilen ülkeye, kültüre, yaş grubuna, kitleye, amaca göre repertuar değişebilmektedir.

3.6.Çalgılar- Materyaller

- İki yaklaşım da benzer çalgı ve materyalleri kullanmaktadır. Suzuki yaklaşımında davul, ksilofon, tahta bloklar, ritim çubuklar ile çalgıların yanısıra hikayeleri güçlendirici oyuncak köpek ve fare gibi materyaller ile serbest çalışma sağlayan küçük mendiller kullanılmaktadır. Ancak 0-3 yaş çocuklarının bilişsel düzeylerine göre Orff yaklaşımına kıyasladaha az sayıda çalgı kullanılmaktadır.Orff'ta ise her şey materyal olabilmektedir. Çalgı çeşitliliği etkinlik ve kültüre göre arttırılabilir.

- Suzuki yaklaşımı 0-3 yaş arasında farklı dönemlerdeki (bebek, emekleme, yürüme vb.) çocukların bir arada ortak bir kültür içinde birbirlerinden öğrenmelerine imkan sağlamaktadır. Dolayısı ile bir öğrenci kendinden ileri seviye olan bir öğrenciyle aynı derse katılarak aynı repertuarı

farklı öğrenme boyutlarında deneyimler. Orff yaklaşımında ise yaş grupları birbirine yakın olduğu için seviye farklılıkları büyük değildir. Her öğrenci aynı çalgıyı çalabilir ya da aynı şarkıyı söyleyebilir.

- Her iki yaklaşımda da çalmayı kolaylaştırmak için çalgılar eksiltilerek kullanılır. Örneğin sadece sol ve mi notalarıyla çalınan bir parçada ksilofonun diğer sesleri çıkartılarak sadece sol ve mi sesleri bırakılır.

4. Tartışma

Bu araştırmada okul öncesi müzik eğitimi yaklaşımlarından Suzuki Erken Çocukluk Eğitimi ve Orff yaklaşımları karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Literatürde çeşitli müzik eğitimi yaklaşımları arasında karşılaştırmalı çalışmalar bulunmaktadır (Siemens, 1969; Bacon, 1970; Elliot, 2008; Göktürk Cary, 2012; Comeau, 1995). Örneğin Elliot (2008) Orff ve Kodaly yaklaşımlarını karşılaştırdığı çalışmasında her iki yaklaşımın da pentatonik dizi kullandığı, üçlü ve dörtlü aralıkların çıkarılması ile şarkıların kolaylaştırılması ilkesinin uygulandığını belirtmiştir. Aynı şekilde Suzuki yaklaşımında da ksilofon ile yapılan etkinliklerde sadece sol-mi notaları bırakılarak çalışma yapılmaktadır. Erken çocukluk eğitimi yaklaşımlarında majör- minör tonlara geçmeden önce oldukça kolay bir başlangıç yapmak çocukların öğrenmelerini desteklemek açısından önemli görülmektedir. Suzuki'nin hedef kitlesi 0-3 yaş grubu olduğundan diğer yaklaşımlara göre çok daha temel bir düzeyde başladığı gözlemlenmektedir.

Elliot (2008)'in üzerinde durduğu bir başka ilke de hem Orff hem de Kodaly yaklaşımlarında 'sembolden önce ses' ilkesidir. Suzuki yaklaşımında da aynı ilkenin uygulandığı görülmektedir. Anadil metodunda çocuklar önce sesleri hissederler, dinlerler, küçük denemeler yaparlar ve yazmadan önce konuşmayı öğrenirler. Bu doğal gelişime paralel olarak ele alınan tüm yaklaşımlarda önce müzik, ardından müzik notasyonunun öğretimi sırası bulunmaktadır.

Suzuki yaklaşımındaki önemli ilkelerden biri de tekrardır. Orff da çocukların tekrarlarda daha güvenli hissettiklerini fark ederek ostinato ile çokseslendirme çalışmaları yapmıştır (Elliot, 2008). Burada aynı ders içinde ostinato kalıpları defalarca tekrarlanır. Suzuki'de ise tekrarlar repertuar ve etkinlik temellidir. Aynı parçalar her hafta tekrarlanır böylece sıkılma ve dikkat dağınıklığı riskini ortadan kaldırır.

Literatürde erken çocukluk dönemi müzik eğitimi yaklaşımları ile ilgili tartışılan önemli konulardan biri de bu yaklaşımların doğru uygulanmasıdır. Günümüzde her bir yaklaşım ayrı bir uzmanlık alanına dönüşmüştür. Bacon (1970) bu yaklaşımların ancak çok deneyimli öğretmenler tarafından uygulanabileceğini, devlet okullarında uygulamasının çok zor

olduğunu belirtmiştir. Aynı kaygı Suzuki için de söz konusudur. Ancak Türkiye'de Orff yaklaşımının 1990'lı yıllardan itibaren gösterdiği gelişim sayesinde bugün dünya çapında Orff eğitimcileri yetişmiş ve hem müzik hem de okulöncesi alanında çalışan öğretmenler yaygınlaşmıştır. Ülkemizde henüz yeni uygulanmaya başlanmış olan Suzuki yaklaşımının da zaman içinde yaygınlaşacağı çıkarımına varılabilir.

Literatürde tartışılan bir diğer konu da hangi öğrencilere hangi yaklaşımın daha uygun olacağının tespitidir. Choksy (2001) Kodaly, Orff ve Dalcrose yaklaşımlarını karşılaştırdığı kitabında benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymuştur. Bu sayede öğretmenlere kendi çalışma gruplarına göre bir yaklaşım seçme kolaylığı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu araştırmada yapılan karşılaştırma ile öğretmenlere SECE yaklaşımı da bir seçenek olarak tanıtılmıştır. İleriki çalışmalarda bu yaklaşımlar sadece felsefi- pedagojik ya da sadece müzikal bakımdan daha detaylı olarak incelenebilir. Uygulama örnekleri raporlanabilir. Uygulamalar farklı psikometrik parametrelerle karşılaştırılarak çalışılabilir.

Teşekkür: Bu çalışmaya her aşamasında fikirleri ile katkıda bulunan, Mozarteum Orff Enstitüsü mezunu, hem yurtdışında hem de Türkiye'de Orff eğitimi konusunda kitapları, seminerleri ve bitmek bilmez çalışma azmi olan sevgili Senem Özyoğurtcu'ya çok teşekkür ederiz.

Kaynakça

Asımoğlu, S. (2012). *Yaratıcı Drama ve Orff Yaklaşımı Çerçevesinde Okul Öncesi Eğitimde Oyun Kavramı.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Bacon, D. (1970). Kodály and/or Orff? [electronic version]. Music Educators Journal, 56(8), 17-18.

Bilen, S., Özevin, B., ve Canakay, E., U. (2017). *Orff Destekli Etkinliklerle Müzik Eğitimi.* 3. Baskı, Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara.

Bulut, M., H. (2017). *Müzik Özel Öğretim Yöntemleri.* 1. Baskı, Gece Kitaplığı: Ankara.

Canakay, E., U. ve Bilen, S. (2006). Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Orff Öğretisinin Müziksel Beceriler Üzerindeki Etkileri. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER),*(22), 48-60.

Comeau, G. (1995). *Comparing Dalcroze, Orff and Kodaly: Choosing your approach to teaching music.* Vanier, ON: Centre Franco-Ontarien de Ressources Pédagogiques.

Elliot, C. (2008) [KODALY? ORFF?] *Early Years Music Methods* 65:364. Dr. S. Scott http://carrieelliott.weebly.com/uploads/3/0/3/4/3034331/kodaly_and_orff_comparison.pdf adresinden 27 Nisan 2020 tarihinde erişilmiştir.

Ericson, E., H. (1968) *Identity youth and Crisis*. Norton & Company New

York. ISBN 0-393-31144-9

Frazee, J. and Kreuter, K. (1987). Discovering Orff - A Curriculum for Music Teachers. Schoot Music Corporation, New York.

Gomez, D. (2012, September 13*). Interview with Dorothy Jones on Suzuki Early Childhood Education.* Retrieved March 20, 2020, from http://rethinkinggenius.blogspot.com/2012/09/interview-with-dorothy-jones-on-suzuki.html

Göktürk Cary, D. (2012). Kodály and orff: a comparison of two approaches in early music education. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi,* Cilt 8, Sayı 15, 2012

Günindi, Y. (2011) Bağımsız Anaokullarına ve Anasınıflarına Devam Eden Çocukların Sosyal Becerilerinin Değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,*Cilt 12,Sayı 1, Nisan 2011,Sayfa 133-144

Hermann, E. (1981) *Shinichi Suzuki: The Man and His Philosophy*. Summy-Birchard Music, Miami USA

Kale, M., N. (2018). *İlköğretim Temel Müzik Eğitim Programındaki (5-6-7 ve 8. Sınıflar) (Orff –Kodaly- Dalcroze) Müzik Öğretim Yöntemlerinin Uygulanmasına Yönelik Öğretmen Görüşleri.* Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Kalyoncu, N. (2006). Türkiye`de Orff-Schulwerk Uygulamaları, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği. *Yaratıcı Drama Dergisi, 1*(2), 51-67.

Kotzian, E. Y. (2018). *Orff-Schulwerk Elementer Müzik ve Hareket Pedagojisinin Temelleri.* Pan Yayıncılık, İstanbul.

Kuşcu, Ö. (2017). *Orff-Schulwerk Pedagojisi Destekli Müzik Eğitim Programının 5 Yaş Çocuklarının Yaratıcılıklarına Etkisi.* Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Milli, Z. M. ve Özyoğurtcu, S. (2017). *Orffestra - Türk Müziği ile Orff Schulwerk Uygulamaları.* Eğiten Kitap, Ankara.

Mozarteum. (n.d.). Mozarteum - Abteilungen. Retrieved April 20, 2020, from https://www.uni-mozarteum.at/department.php?o=19126&l=en

Öztürk, A. (2006). Türkiye'de Orff- Schulwerk Yaklaşımının Dünü Bugünü. *Yaratıcı Drama Dergisi, 1*(2), 79-88.

Özyoğurtcu, S. ve Milli, Z. M. (2017). *Orffestra - Bir Varmış Bir Yokmuş - Hikayeler ile Orff Schulwerk Uygulamaları.* Eğiten Kitap, Ankara.

Rüttimann, P. (2020). Suzuki Erken Çocukluk Öğretmen Eğitimi Seminer Notları. Suzuki Müzik Eğitim Derneği, İstanbul 25-29 Şubat.

Shepheard, L. (2012) Memories of Dr. .Shinichi Suzuki: Son of his Environment. 29.09.2017 tarihinde http://ebookcentral.proquest.com adresinden ulaşılmıştır.

Suzuki, S. (1981) *Ability Development from Age Zero*. Translate to English

Nagata, M. L. Alfred Music Publishing, Summy- Birchard Music.
Suzuki, S., Selden, K. (1996). *Young Children's Talent Education and Its Method.* Summy-Birchard Music, USA
Suzuki, S. (2010) *Sevgiyle Eğitmek: Yetenek Eğitimine Yönelik Mükemmel bir Yaklaşım.* Çev. Dittgen, J. Alfred Publishing izniyle Porte Müzik, İstanbul, Türkiye.
Suzuki Early Childhood Chicago. (2019). *What is Suzuki Early Childhood Education?* Retrieved March 16, 2020, from https://www.secchicago.com/about-sece.html
Suzuki Association of the Americas. (2020). About SECE. Retrieved March 16, 2020, from https://suzukiassociation.org/ece/about/
SuzukiECE. (n.d.). Suzuki Music and Instrument Store. Retrieved March 16, 2020, from http://www.suzukiece.com/Pages/store.htm
SuzukiECE. (n.d.-b). Suzuki Recording - Lullabies Action Songs and Rhymes. Retrieved March 20, 2020, from http://www.suzukiece.com/Pages/cart.htm
Topçu, Ö. Y.(2012). *Carl Orff'un Müzik Yaşamı ve Sahne Kantatı Carmina Burana.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
Türkmen, E. F. (2019). *Müzik Eğitiminde Öğretim Yöntemleri.* 5. Baskı, Pegem Akademi, Ankara.
Uçal, E. (2003). *Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Orff Öğretisinin Müziksel Beceriler Üzerindeki Etkileri.* Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
Yegül, B., U. (2019). *Teoriden Uygulamaya Yeni Yönelimler, Yeni Yaklaşımlarla Müzik Öğretimi Etkinlikler Bölümü "Orff Çalgıları İle Müzik Etkinlikleri". (75-92)*Ed: Uğur Alpagut, Sadık Yöndem. 1. Baskı, Nobel Akademik Yayıncılık: Ankara.